

Burgemeester & wethouders

Datum 25 juli 2023

Onderwerp

Herstel en vernieuwen Joods herdenkingsmonument Hoogeveen

Wij willen

Het Joods herdenkingsmonument behouden voor de toekomst

Wij besluiten

1. Opdracht te geven aan Wessel de Ruiters van Art& Ornament, om volgens plan van aanpak en offerte, het Joods Herdenkingsmonument aan Zuidwoldigerweg te Hoogeveen, te herstellen en te vernieuwen.
2. De eenmalige kosten à € 30.000 op te nemen in de begroting 2024.

Want

1. *Met de onderhoudsplicht die we hebben voor 'kunstwerken' in de openbare ruimte en de toezeggingen die door ons gedaan zijn voor herstel van het monument zijn we verplicht het herdenkingsmonument te herstellen.*
 - 1.1. *Het Joods herdenkingsmonument is ruim 40 jaar geleden geplaatst. De schade aan het monument wordt veroorzaakt door:*
 - a. *Natuurlijke slijtage/ouderdom*
 - b. *De verkeerde (te poreuze) toegepaste natuursteensoort Muschelkalksteen.*
 - c. *De te dunne toegepaste natuursteenplaten en kwetsbare detailleringen (verstekconstructie)*
 - 1.2. *Om de balans en de eenvoudige vorm van het krachtige vormgegeven monument te behouden zal bij vernieuwing en herstel gekozen worden om de natuurstenen huid te vervangen door een onderhoudsarme gelijkende steensoort. Verder zullen de natuurstenen platen met stompe kops verbindingen worden uitgevoerd.*
2. *Er is draagvlak voor het herstel van het herdenkingsmonument*
 - a. *Zowel bij nabestaanden als historische verenigingen en burgers is er draagvlak voor herstel van het joods herdenkingsmonument Hoogeveen.*

Maar

geen

Achtergrond

In mei 2022 is er een gesprek met Albert Metselaar als vertegenwoordiger van Nederlands Israëlitische Genootschap Drenthe (NIGD) met de burgemeester geweest, waarbij door gemeente toezeggingen zijn gedaan om het herdenkingsmonument te vernieuwen/herstellen.

Omdat voor onderhoud kunstwerken onder kostenplaats 4053010400 per jaar € 6.266,56 is begroot, vallen deze eenmalige kosten voor vernieuwen kunstwerk Joods herdenkingsmonument niet binnen dit budget.

Voor onderhoud aan herdenkingsmonumenten is Wessel de Ruijter van Art & Ornament om advies gevraagd.

Hij heeft een rapport gemaakt over de staat van onderhoud en plan van aanpak (datum 8 juli 2023)

Uit dit rapport blijkt dat de gebruikte natuursteensoort Muschelkalksteen kwetsbaar en besmettelijk is. De steen vertoont scheuren en breuken en is hier en daar afgebroken. De uitvoering is gedaan met verstekhoeken, die voor veel steensoorten bijzonder kwetsbaar zijn, gelet op de rafelige hoekranden van het monument.

De bronzen tekstplaten zijn aan opfrisbeurt toe maar verkeren verder in ongevende staat.

Het beeld op het monument is in 2015 gerestaureerd en voorzien van anti-diefstal beveiliging en verkeert in goede staat.

Om het oorspronkelijke ontwerp recht te doen zou de keus om een minder kwetsbare steensoort met eenzelfde uitstraling te kiezen de oplossing zijn.

De gedachte gaat hierbij uit naar een grof gezoete impala graniet die met stompe kopsverbindingen in kleur en structuur het oorspronkelijke ontwerp zo goed mogelijk duurzaam benaderen. De tekstplaten zouden dan gereinigd en nagekeken teruggeplaatst kunnen worden waarbij het kleine tekstplaatje waarop de ontwerper en beeldhouwer staan vervangen zou moeten worden met evt. de toevoeging van de restauratie datum. Het beeld zou ter plaatse gereinigd kunnen worden maar ziet er verder goed uit.

Wessel de Ruijter van Art en Ornament heeft een offerte á € 23.433 ex BTW uitgebracht. Er zal hem worden verzocht zijn offerte geldig te laten zijn tot januari 2024.

In de offerte zit geen onvoorzien werk, zoals herstel straatwerk rond monument en herstel interne muren achter natuursteenplaten. Gelet hierop is het voorstel deze eenmalige kosten in te schatten op € 30.000.

De financiële gevolgen zijn

Het reguliere onderhoudsbudget van 2024 is onvoldoende toereikend om herstel en vernieuwing van het herdenkingsmonument te bekostigen. Door een omissie is dit niet opgenomen in de kadernota. De eenmalige kosten voor vernieuwen en herstel van het monument is geschat op € 30.000. Deze kosten nemen we nu op in de begroting van 2024.

Alternatieven

Het alternatief is om geen herstel en vernieuwing aan het monument uit te voeren. Dit betekent echter dat er meer schade aan het herdenkingsmonument zal ontstaan, die kan leiden dat het gehele monument te zijner tijd geheel vervangen moet worden. De kosten worden dan aanzienlijk hoger.

Communicatie

Via de besluitenlijst en rechtstreeks met het Nederlands israëlitisch genootschap Drenthe en aanverwante stichtingen.

Bijlagen

- Offerte vernieuwen herdenkingsmonument
- Rapport staat van onderhoud en plan van aanpak 8 juli 2023 Joods monument